

[Bilgrav-Nielsen]

lægger sin NATO-politik. Og endelig: effektiv varsling har ikke kun betydning for en selvstændig dansk vurdering af eventuelle trusler mod dansk område, men har i høj grad betydning for de øvrige NATO-lande, og hvem der ellers vil drage nytte heraf.

Jeg vil i øvrigt gerne her henvise til et par væsentlige bidrag til den redegørelse, Seidenfadenunderudvalget afgav i 1970. To udenlandske eksperter vurdering af Danmarks sikkerhedspolitiske situation førte her til samme konklusion, nemlig at et isoleret angreb på dansk område er usandsynligt, og at der under indtryk af den nukleare magtbalances vilkår mere må tænkes på forsvaret som instrument i den politiske kamp om magtpositioner, som føres i tiden mellem formel fred og formel krig. Bidragene er givet af den engelske professor L. W. Martin og den norske general Bjørn Egge, side 125-130 i bilagshæftet til Seidenfadenunderudvalgets redegørelse.

En ændring i retning af det her nævnte kunne efter vores opfattelse også åbne op for en nok så tidssvarende nyindretning af ledelsesstrukturen i det danske forsvar. Meget tyder på, at vi her er endt i en slags stillingskrig mellem de tre værn. Under dække af begrebet »værnbalance« opretholdes en stor mandskabskrævende organisation. Vi mener afgjort, der er fordele ved at gå over til en art enhedsledelse.

Hvorom alting er, vi mener, tiden er inde til, at vi her i landet indser det komiske i fortsat at opretholde en forsvarsstruktur, der er en miniatureudgave af de store landes forsvar. En NATO-general skal efter sigende have betegnet det danske forsvar med ordene »the smallest biggest army in the world«.

Vil man have en nyorientering af det danske forsvars indretning i retning af det her skitserede, rejser sig spørgsmålet om stationeringspolitikken. Noget tyder på, at forsvarsministeren er af den opfattelse, at der skal ske en ændring af stationeringspolitikken. Det radikale venstre må på det bestemteste tage afstand fra, at en erkendelse af, at det danske forsvar ikke kan det hele, som forsvarsministeren har udtrykt det, skal føre til en ændret holdning med hensyn til stationeringspolitikken. At optrappe depotopbygningen med henblik på stadig stigende oplægning af militært materiel tilhørende fremmede styrker og beregnet på disses anvendelse vil efter vores opfattelse være at øge risikoen

for dansk område i en krisesituation, og det vil medføre en udvanding af den danske beslutningsret med hensyn til, hvornår fremmed hjælp i givet fald skal tilkaldes.

Det radikale venstre må altså på disse punkter kræve fuld klarhed. Den debat, der har været ført på det seneste i dagspressen, i offentligheden og her i salen i øvrigt, efterlader en række spørgsmålstejn omkring stationeringspolitikken. Vi er klar over, at de forhandlinger, der føres i øjeblikket, har baggrund i den flyftale, der allerede er indgået, men også den må der gives offentligheden og folketingsret fuld besked om. Det er i øvrigt vores opfattelse, at den herskende uklarhed om hele stationerings- og depotpolitikken såvel som om tidspunktet for eventuel tilkaldelse af fremmed hjælp må føre til en nedfældelse af klare retningslinjer i selve forsvarsloven. Det er ikke tilstrækkeligt, at vi fortsat kun har bemærkninger herom i betænkningen. Der må nemlig ikke i fremtiden være tvivl om, hvad vores politik er på disse punkter. Det drejer sig i al sin enkelhed om at sikre, at den fulde beslutningsret forbliver på danske hænder.

Sluttelig må vi indse, at den til vanvid overoprustedede del af verden, som vi lever i, ikke fortsat kan yde noget sikkerhedspolitisk bidrag ved blot at fylde flere penge på forsvaret. Vi må tværtimod lægge vægt på den humanitære sikkerhedspolitik til fordel for den underudviklede del af verden og til fordel for os selv. Det vil betyde, at Danmarks fremtidige samlede økonomiske indsats på det sikkerhedspolitiske område snarere må stige end falde, men at den under alle omstændigheder må omprioriteres. Danmark og andre små lande må her gå foran, ikke ved at bryde med de store eller ved at bryde med de etablerede alliancer, men ved at udnytte medlemskabet heraf til at påvirke i den rigtige retning.

Bollmann (CD):

Under det sidste indlæg var jeg ved at komme i tvivl om, hvorvidt ordføreren også var blandt forespørgerne, men jeg har sikret mig, at det var han ikke. Derudover skal jeg til indledning bekræfte, at CD deltager i de drøftelser med en række partier, som flere af ordførerne har omtalt her i dag. Jeg kan også oplyse, at det er CDs hensigt at være med